

Departamentul Analiza SSIF Prime Transaction SA
(+40) 21 322 46 14; (+40) 0749 044 044; analiza@primet.ro;

Alegerile din Statele Unite ale Americii

Finalul de an este marcat de doua evenimente externe importante, ambele din Statele Unite. Primul eveniment este reprezentat de alegerile prezidentiale care vor avea loc peste doar cateva zile, in data de 8 noiembrie, iar cel de-al doilea este decizia de politica monetara din 14 decembrie, care ar putea aduce o noua crestere a dobanzii de referinta a FED.

Pentru moment ne vom concentra asupra alegerilor din SUA, care in ultimele zile au inceput sa provoace reactii puternice si in pietele financiare, dupa ce au tinut capul de afis al stirilor politice timp de aproape un an. Motivul este scrisoarea trimisa recent de directorul FBI catre Congres, in care acesta preciza ca au fost identificate mai multe e-mail-uri care ar putea avea legatura cu cazul, inchis deja in luna iulie, al serverului privat folosit de Hillary Clinton atunci cand ocupa functia de secretar de stat. Nu este clar nici la ce se refera acele e-mail-uri si nici macar daca ele chiar au vreo legatura cu Hillary Clinton. Este insa clar un alt lucru: nu vom afla mai multe informatii despre acest subiect inainte de alegeri.

Acest subiect aparut din nimic a readus in discutie scandalul serverului privat de e-mail folosit de Clinton, pus in umbra anterior de acuzatiile de hartuire sexuala la adresa celui alt candidat la presedintia SUA, Donald Trump. In aceste conditii, sondajele au inceput sa arate o lupta mult mai stransa decat inaintea datei de 28 octombrie, atunci cand a fost trimisa scrisoarea directorului FBI catre Congres.

Ce zic sondajele si casele de pariuri

In momentul de fata, sondajele arata in continuare un avans al candidatului democrat, Hillary Clinton, in fata republicanului Donald Trump in campania pentru Casa Alba. Media sondajelor arata un avans intre 2% si 5,5%, in functie de perioada si sondajele luate in calcul. Media realizata de Huffington Post (<http://elections.huffingtonpost.com/pollster/2016-general-election-trump-vs-clinton-vs-johnson>) arata cea mai mare diferenta, 5,5% in favoarea lui Hillary Clinton. Urmeaza cea realizata de CNN (<http://edition.cnn.com/election>), unde Clinton are un avans de 4% si cea de la Real Clear Politics (http://www.realclearpolitics.com/epolls/2016/president/us/general_election_trump_vs_clinton_vs_johnson_vs_stein-5952.html), cu o diferenta de doar 2% intre cei doi candidati. Media CNN pare a fi cea mai credibila, luand in calcul doar ultimele cinci sondaje dintr-un numar mic de surse. Celelalte doua iau in calcul mai multe surse, cu grade diferite de credibilitate, ceea ce poate duce la rezultate extreme in favoarea oricarui candidat.

Departamentul Analiza

+4021.321.40.90

analiza@primet.ro

Analist Financiar: Marius Pandelescu

marius.pandele@primet.ro

Casele de pariuri o dau la randul lor castigatoare pe Hillary Clinton, cu cote in jur de 1,4, in timp ce in cazul lui Trump cotele sunt in jur de 3.

Ce zic calculele electorale

Nu trebuie sa uitam ca in Statele Unite presedintele nu este ales prin vot popular, ci prin vot electoral. Mai exact, fiecare stat are un numar de electori alocat in functie de numarul de locuitori, iar candidatul cu cele mai multe voturi in acel stat ia toti electorii. Exista doar doua exceptii, in statele Maine si Nebraska, acolo unde o parte din electori sunt alesi la nivel de district si o parte la nivelul intregului stat. Votul prin electori a facut posibil ca in anul 2000 George W. Bush sa castige alegerile desi contracandidatul sau, Al Gore, castigase votul popular. Daca in sondajele la nivel national lucrurile par pline de suspans, harta electorala ii este mult mai favorabila lui Hillary Clinton. Aceasta o arata depasind deja cei 270 de electori necesari pentru a castiga alegerile, luand in calcul sondajele realizate la nivelul fiecarui stat in parte si fara a lua in calcul statele in care diferenta este prea mica pentru a estima de pe acum un castigator (aici este disponibila o centralizare a estimarilor: <http://www.270towin.com/2016-election-forecast-predictions/>).

Pentru a castiga, Trump are nevoie sa castige toate statele care in momentul de fata nu au in invingator clar si sa intoarca cel putin unul dintre statele in care Clinton este are un avantaj clar in sondaje in momentul de fata. Sau, in cazul in care nu castiga toate statele din prima categorie, sa intoarca mai multe dintre statele acontate in prezent de Hillary Clinton. Potrivit calculelor CNN (<http://edition.cnn.com/election/interactive-electoral-college-map/>), este vorba de nu mai putin de opt state in care diferenta este prea mica pentru a estima un invingator: Arizona, Florida, Nevada, North Carolina, Ohio, Utah si cate un district din Maine si Nebraska.

Dintre acestea, Arizona, Ohio, Utah si posibil Nevada sunt accesibile candidatului republican, insa Clinton are avantaj in sondaje in Florida si North Carolina si e putin probabil sa nu castige macar unul din cele doua state. Dintre statele care inclina deja spre Clinton, New Hampshire pare sa fie cel mai accesibil pentru Trump, cu o diferenta de circa 3% in sondaje, insa acest stat are alocati doar patru electori.

Ce zice votul anticipat

O alta particularitate a alegerilor din SUA este votul timpuriu, in multe state alegatorii putand merge la sectiile de votare cu ceva timp inainte de data oficiala a alegerilor. Pana acum au votat deja 30 milioane de persoane, iar rezultatele difera de la un stat la altul (<http://edition.cnn.com/2016/11/03/politics/early-voting-battleground-states/index.html>). Deocamdata nu sunt disponibile exit poll-uri, estimarile fiind facute pe baza numarului de alegatori inregistrati ca democrati sau republicani care s-au prezentat la vot. E greu de spus insa ce procent dintre acestia vor vota cu candidatul partidului pe care il simpatizeaza si e si mai greu de spus cu cine vor vota cei care nu sunt inregistrati ca simpatizanti ai unuia dintre cele doua partide.

Pana in acest moment, democratiile par sa aiba un avantaj in Colorado, Iowa, Nevada si North Carolina, in timp ce republicanii conduc ca prezenta in Arizona, Ohio si, cu o diferenta extrem de mica, in Florida. Alegerile din alti ani au aratat totusi ca votul anticipat a fost inversat de multe ori in ziua oficiala a votului, asa ca e greu de tras o concluzie clara din cifrele existente pana acum.

Ce se va intampla cu pietele de capital

Este aproape unanim acceptata ideea ca un presedinte Donald Trump in SUA ar avea un efect negativ puternic pentru pietele financiare din intreaga lume. Acesta este perceput, probabil pe buna dreptate, drept un factor perturbator pentru economie, putand cauza o scadere abrupta a increderei din partea investitorilor. Acest lucru s-a vazut cel mai bine dupa aparitia stirii referitoare la scrisoarea directorului FBI, pietele de actiuni avand scaderi abrupte, corelate cu cresterea pretului aurului si cu scaderea cursului dolarului american in fata mai multor monede.

O eventuala victorie a lui Donald Trump ar aduce aproape sigur o corectie importanta a pietelor de actiuni dezvoltate, corectie care s-ar extinde si catre Bursa de Valori Bucuresti. Este posibila o revenire ulterioara, asemanatoare celei de dupa votul privind Brexit-ul, in lunile imediat urmatoare alegerilor, insa in cursul anului 2017 ne-am putea astepta la noi scaderi, pe masura ce noul presedinte ar incepe sa-si exercite puterea.

O victorie, mult mai probabila, a lui Hillary Clinton ar putea aduce pe termen scurt o revenire a pietelor dupa scaderile recente, cauzate tocmai de scaderea din sondaje a candidatului democrat. Nu poate fi vorba, insa, de cresteri mari, victoria lui Clinton fiind deja luata in calcul din lunile precedente. Ulterior, apropierea de sedinta FED va face ca atentia sa se mute asupra acesteia, posibil si asupra deciziei Curtii Supreme a Marii Britanii in privinta declansarii Brexit-ului cu sau fara votul Parlamentului.

Concluzie: Varianta unei scaderi abrupte a pietelor, care ar putea fi determinata de o victorie a lui Donald Trump in alegerile din SUA, este posibila, dar improbabila. E drept, exista multe voci care pomenesc de un al doilea vot surprinzator in stilul celui de la Brexit, sunt multi care se simt deja mai bogati stiind dinainte ca piata va avea o evolutie in forma de V, dar realitatea nu este atat de spectaculoasa. "Lebedele negre" sunt denumite asa tocmai pentru ca nu se repeta, sunt imprevizibile. Degeaba asteptam un nou crah bursier precum cel din 2008, un nou 15 ianuarie 2015, cand Banca Nationala a Elvetiei a eliminat limita de 1,20 franci pentru un euro, sau un nou Brexit. Au trecut, nu mai vin inapoi. Desigur, chiar si o probabilitate mica trebuie luata in calcul, cu atat mai mult cu cat alternativa nu pare a fi o crestere puternica a pietelor, ci mai degraba una modesta. E bine sa avem o expunere temperata pe actiuni si o rezerva de numerar din care sa putem profita de eventuale oportunitati in zilele urmatoare, indiferent cine va castiga alegerile din SUA. Nu trebuie, insa, sa ne panicam atunci cand ne uitam la evenimentul de peste ocean.

*Recomandarea generala in perioade de incertitudine ridicata este de a tinde spre o proportie 50%-50% intre capitalul investit si cel disponibil pentru noi investitii astfel incat in orice directie o va lua piata sa putem fructifica acea miscare.

In functie de apetitul fata de risc ponderea partii lichide poate fi marita sau micorata, insa un minim de o treime lichiditate in portofoliu este absolut recomandabil.

Cum te ajuta Prime Analyzer?

Starea pietei, luni, in jur de ora 14:30

Vrei sa stii recomandarile noastre pentru fiecare emitent si la ce ne asteptam in aceasta saptamana?

Raportul saptamanal, vineri, in jur de ora 20:00

Ce s-a intamplat saptamana aceasta pe bursa, ce stiri au miscat preturile, ce actiuni au cumparat institutionalii, ce a crescut si ce a scazut, cum au evoluat actiunile pe sectoare si nu numai?

Intra in Prime Analyzer apasand pe „Prime Analyzer” dupa ce te autentifici si informeaza-te in fiecare zi!

Descopera in Prime Analyzer: Graficele intraday pentru toti emitentii, Comparatia Rapida, Rezultatele financiare, Stirile sortate pe emitent, Detinerile SIF-urilor si FP si multe altele...

Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO

Politica SSIF Prime Transaction SA privind recomandarile pentru investitii in instrumente financiare

Materialele ce contin recomandari de investitii realizate de catre SSIF Prime Transaction SA au un scop informativ, SSIF Prime Transaction SA nu isi asuma responsabilitatea pentru tranzactiile efectuate pe baza acestor informatii. Datele utilizate pentru redactarea materialului au fost obtinute din surse considerate de noi a fi de incredere, insa nu putem garanta corectitudinea si completitudinea lor. SSIF Prime Transaction SA si autorii acestui material ar putea detine in diferite momente valori mobiliare la care se face referire in aceste materiale sau ar putea actiona ca formator de piata pentru acestea. Materialele pot include date si informatii publicate de societatea emitenta prin diferite mijloace (rapoarte, comunicate, presa, hotarari AGA/AGEA etc.) precum si date de pe diverse pagini web.

Informatiile cuprinse in acest raport exprima anumite opinii legate de o clasa de valori mobiliare. Decizia finala de cumparare sau vanzare a acestora trebuie luata in mod independent de fiecare investitor in parte, pe baza unui numar cat mai mare de opinii si analize.

SSIF Prime Transaction SA si realizatorii acestui raport nu isi asuma niciun fel de obligatie pentru eventuale pierderi suferite in urma folosirii acestor informatii. De asemenea nu sunt raspunzatori pentru veridicitatea si calitatea informatiilor obtinute din surse publice sau direct de la emitenti. Daca prezentul raport include recomandari, acestea se refera la investitii in actiuni pe termen mediu si lung. SSIF Prime Transaction SA avertizeaza clientul ca performantele anterioare nu reprezinta garantii ale performantelor viitoare.

Istoricul rapoartelor publicate si a recomandarilor formulate de SSIF Prime Transaction SA se gaseste pe site-ul www.primet.ro, la sectiunea „Info piata”/”Materiale analiza”. Rapoartele sunt realizate de angajatii SSIF Prime Transaction SA, dupa cum sunt identificati in continutul acestora si avand functiile descrise in acest site la rubrica *echipa*. Raportul privind structura recomandarilor pentru investitii ale SSIF Prime Transaction SA, precum si lista cu potentiale conflicte de interese referitoare la activitatea de cercetare pentru investitii si recomandare a SSIF Prime Transaction SA pot fi consultate [aici](#).

Rapoartele se pot actualiza/modifica pe parcurs, la momentul la care SSIF Prime Transaction SA considera necesar. Data la care se publica/modifica un raport este identificata in continutul acestuia si/sau in canalul de distributie folosit.

Continutul acestui raport este proprietatea SSIF Prime Transaction SA. Comunicarea publica, redistribuirea, reproducerea, difuzarea, transmiterea, transferarea acestui material sunt interzise fara acordul scris in prealabil al SSIF Prime Transaction SA.

SSIF Prime Transaction SA aplica masuri de ordin administrativ si organizatoric pentru prevenirea si evitarea conflictelor de interese in ceea ce priveste recomandarile, inclusiv modalitati de protectie a informatiilor, prin separarea activitatilor de analiza si research de alte activitati ale companiei, prezentarea tuturor informatiilor relevante despre potentiale conflicte de interese in cadrul rapoartelor, pastrarea unei obiectivitati permanente in rapoartele si recomandarile prezentate.

Investitorii sunt avertizati ca orice strategie, grafic, metodologie sau model sunt mai degraba forme de estimare si nu pot garanta un profit cert. Investitia in valori mobiliare este caracterizata prin riscuri, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori.

Autoritatea cu atributii de supraveghere a SSIF Prime Transaction SA este Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare, <http://www.cnvmr.ro>

Aceste informatii sunt prezentate in conformitate cu Regulamentul CNVM 15/2006 privind recomandarile pentru investitii in instrumente financiare.

Bucuresti, Sector 3, str. Caloian Judetul nr.22, 031114

+4021 321 40 88; +4 0749 044 045

E-mail: office@primet.ro; fax: +4021 321 40 90

Decizie CNVM Nr. 1841/17.06.2003

WWW.PRIMET.RO